

Forebyggende tiltak for eldre hjemmeboende menn

Forfattere

Borghild Ulshagen

Karsten Dideriksen

Ursula Småland Goth

Bakgrunn

Samfunnet står overfor store omsorgsutfordringer de kommende tiårene. Statistikken (SSB) viser at antallet eldre i Norge vil øke med gjennomsnittlig 13 000 pr. år. Samtidig viser forskning at ensomheten er mest utbredt hos personer over 80. Mange eldre opplever at deres ledsager eller venner har gått bort, barn har flyttet fra hjembyen og opplevelsen av ensomhet forsterkes. Forskingen tyder på at menn opplever ensomhet oftere enn kvinner. Ensomhet hos eldre er ikke bare en utfordring for kommunen, men også for hele lokalsamfunnet.

Mål og metode

Studien som ble gjennomført i Ål kommune hadde som mål å belyse situasjonen for eldre menn over 80 og hvilke tiltak Ål kommune kan iverksette for å forebygge eller redusere opplevd ensomhet.

Studien benytter seg av en kvalitativ tilnærming som inkluderer både fem semi-strukturerte intervjuer med nøkkelpersoner i Ål kommune, et systematisk litteratursøk samt en dokumentanalyse som inkluderer relevante data fra Kommunehelsesdata og Norgesdata.

Resultater

Ål kommune har en stor andel eldre aleneboende menn som opplever ensomhet. Resultatene indikerer at disse også opplever større utfordringer med å beholde eller finne sin plass i bygdesamfunnet enn ikke-aleneboende menn. Samtidig viser tilbakemeldingene at lokale aktivitetstilbud som arrangeres i kommunal regi, ivaretar eldre kvinners behov bedre enn eldre menns behov. Aktiviteter som ble nevnt som mulig ivaretagende og inkluderende for eldre menn var frivillig deltakelse i mindre selvstyrte prosjekter med historiske aspekt. Eksempel på slike er praktisk arbeid knyttet til istandsetting og vedlikehold av historiske bygg eller transportmidler.

Konklusjon

Forebyggende tiltak bør tilrettelegges for alle befolkningsgrupper. Aktiviteter som ivaretar eldre mens behov kan redusere opplevd ensomhet i denne gruppen. Aktiviteter som inkluderer konkret manuelt arbeid og som fremmer reminisens bør prioriteres. Kommunens tverrfaglige og tverrsektorielle planlegging bør inkludere målrettede tiltak som kan fange opp eldre menns behov.